

MC Systems M3

[Jan de Jeu](#) - 11 maart 2004

Met alle nieuwe producten die er op de CES 2004 te zien waren ligt het voor de hand om juist uit die noviteiten een keus te maken bij het uitzoeken van een te testen component. Wie mij wat beter kent weet echter dat ik slechts zelden voor de meest voor de hand liggende keus ga.

Tenslotte zijn er voldoende alternatieven beschikbaar die al jaren meedraaien en nog nooit aan een review toegekomen zijn. Zoals de in deze recensie centraal staande luidspreker die al in 1992 geïntroduceerd werd en nog steeds geleverd wordt. Wanneer een speaker zich al meer dan tien jaar weet te handhaven dan moet hij welhaast zeer bijzonder zijn.

De firma

De naam MC Systems verwijst naar de twee mannen die gezamenlijk in 1984 hun eerste luidspreker op de markt zetten; Rob Meyst en Wim Corbier. Rob, in het dagelijks leven niet alleen luidsprekerbouwer maar ook tandarts, neemt het technische gedeelte voor zijn rekening terwijl Wim de meubelmaker is. Naast luidsprekers – zowel voor thuis als voor de professionele markt – worden er dan ook audio en video meubels gefabriceerd. Het topmodel luidspreker is de M1.4 met een prijskaartje van € 6995,- per paar. De hier geteste M3 is in de speakerlijn gepositioneerd tussen de M1.3 met een prijskaartje van € 4495,- per paar en de monitorspeaker M5 die inclusief de bijpassende stand € 2035,- op moet brengen. Daaronder volgen nog enkele vloerstaanders, wandspeakers en een center speaker.

De luidspreker

De M3 – in zijn standaard uitvoering € 2435,- per paar - is in feite sedert 1992 in vrijwel ongewijzigde vorm op de markt. In 2000 was de aanvankelijk ingezette Esotec tweeter van Dynaudio niet langer verkrijgbaar waardoor omgezien moest worden naar een vervanger. Deze werd gevonden in een 28 mm soft dome van de Israelische fabrikant Morel. Verder is de bekabeling aangepast. Het uiterlijk is gelijk gebleven. In het geval van de test exemplaren betekent dat een mdf kast met een blanke lak als afwerking. Heel bijzonder, maar ik prefereer de uitvoering in het glanzende slijplakzwart die ik eerder gezien en gehoord heb. De vorm van de kast - met een inhoud van 34 liter en een gewicht van 30 kilo - geeft de speaker een unieke uitstraling waaruit eenvoudig af te leiden is dat Rob – al sinds zijn studiejaren – sterk geïnteresseerd is in industriële vormgeving. Doordat de behuizing maar 18,5 cm breed is – de diepte meet 32 cm – lijkt de lengte minder te bedragen dan de opgegeven 112 cm. Bovenin de Morel tweeter en vrijwel direct daaronder de 17 cm papier unit die het midden / laag voor zijn rekening neemt.

De opgegeven impedantie bedraagt 8 Ohm en de gevoeligheid is 91 dB (2,83 V op 1m) De scheidingsfrequentie ligt bij 1800 Hz en het gebruikte scheidingsfilter – dat in een aparte kast onder in de luidspreker geplaatst is – is een tweede orde seriefilter. Eveneens aan het oog onttrokken is de stalen zandgevulde pijp die aan de magneet van de midden / bas unit bevestigd is. Deze pijp - die middels een bout aan de achterwand gekoppeld is – zorgt ervoor dat de unit geen contact meer heeft met het front waardoor trilling, en daarmee ongewenste kleuring, voorkomen wordt. Verder worden de reactieve krachten van de unit door deze vinding - waar patent op aangevraagd is – vrijwel volledig opgeheven. De luidsprekeraansluitingen aan de achterkant bevinden zich helemaal onderaan onopvallend in de plint en zijn geschikt voor banaanstekers. De zijkanten hebben in visuele zin nog een bijzonder detail. Net boven de plint loopt aan beide zijden over vrijwel de gehele diepte van de speaker een ontluchtingsgleuf. Niet te verwarren met een op een bepaalde frequentie afgestemde basreflexpoort. De fabrikant adviseert het gebruik van de Scandinavische Soundcare spikes die als optie beschikbaar zijn. Onder elk van de testexemplaren zitten vier van deze spikes. Prijzen; € 105 en € 135 voor respectievelijk 6 of 8 spikes.

De set

Clearaudio fungeert met de Champion Limited Edition en het in de Amerikaanse VPI JMW 9 arm opgehangen Clearaudio Victory H MC element als analoge bron. Phonotrap is van Sphinx. Digitaal wordt verzorgd door het CEC TL5100 CD transport in combinatie met de NorthStar model 3 24/96 DAC en de NorthStar model 4 24/96 upsampler / anti jitter device. Versterking is met de C2R en de D200 in handen van GamuT en de bekabeling is een mixture van Crystal Cable (draaitafel naar phono voortrap) Synergistic Research (interlinks en power cords) en Siltech Classic (luidsprekerkabels en powercords).

Aansluiten

Wanneer de ranke zuilen eenmaal mijn USM Haller kast flankeren en ik zo ver ben dat ik de luidsprekerkabels aan wil sluiten stuit ik op een probleem. De aansluitpunten in de speaker zijn in feite in de plint verzonken gaatjes waardoor alle connectoren geschikt zijn, zolang het maar gewone rechte banaanstekkers zijn. De enige kabels in mijn woning die over dergelijke connectoren beschikken zijn van StraightWire en al snel wordt duidelijk dat dit geen gelukkige combinatie is. De Synergistic Research kabels zijn afgemonteerd met spades en de Siltech Classic kabels met gehoekte banaanstekkers die parallel aan de stekker een doorzichtig plastic pinnetje hebben dat het gebruik in deze specifieke situatie onmogelijk maakt. Ten einde raad – en daarmee alle Europese richtlijnen betreffende het veilig aansluiten van apparatuur overboord gooiend - besluit ik de plastic penntjes van de WBT's af te knippen waarna de stekker moeiteloos in de daarvoor bestemde uitsparing glijdt.

Luisteren

Nooit eerder had ik een luidspreker in huis die zo kieskeurig is ten aanzien van de hem – zou speaker dan toch vrouwelijk zijn? - toebemeten plek. Een kleine toelichting is hier zeker op zijn plaats. Ik ken de M3 uit een ander systeem en weet waartoe deze weergever in staat moet worden geacht. Dat komt er bij mij in eerste instantie niet uit. Pas wanneer ik beide kieskeurige types ruim voor mijn meubel zet gaat het ergens op lijken. Voordat 'ergens' concretere

vormen aanneemt breng ik echter nog geruime tijd door met het vinden van de juiste hoek van indraaien waarbij het uiteindelijk om halve centimeters draait. In mijn luisterruimte staan ze dan circa 2 meter 20 uit elkaar en is de afstand van het denkbeeldige midden tussen de speakers en mijn luisterplek net iets groter. Voor het mooi zit ik dan nog net iets te laag. Standaard spikes in plaats van de vrij hoge soundcare spikes blijkt in combinatie met mijn luisterbank de te prefereren optie. Gedurende de rest van de luisterperiode pas ik de hoogte van mijn luisterplek aan. De glanzende design speakers belonen me op die plek met hun

mooiste geluid. Op de zitplaatsen links en rechts naast mij zijn de kenmerken nog steeds aanwezig maar ontbreekt de echte magie. Het meest opvallende kenmerk van dat geluid is de directheid. De ontwerper hoeft mij niet uit te leggen dat hij het belangrijk vindt dat een speaker je het gevoel moet geven alsof je bij een live concert aanwezig bent; het geluidsbeeld van zijn M3's spreekt voor zich.

Nadat de luidsprekers enkele weken in hebben kunnen spelen begint het gerichte luisterwerk waarbij een aantal zaken opvallen. De M3 heeft het vermogen om mij volledig de muziek in te trekken. Luisteren staat gelijk aan een bezoek aan een concert. Daarmee samenhangend treedt er iets op dat ik in mijn eigen – veel meer laid back spelende - Sonus Faber weergevers niet herken; na enkele uren treedt er luistermoeheid op en wil ik me onttrekken aan de muziek. Op grond van deze kenmerken ga ik als vanzelf opnames uitkiezen die met elkaar gemeen hebben dat er sprake is van een bovengemiddelde – en in veel gevallen uitzonderlijke – geluidskwaliteit. Zoals bijvoorbeeld van de zangeres Sara K. die onlangs 'Water Falls' zowel op CD als op dubbel LP uitbracht. Ik draai beide formaten na elkaar en bedenk me dat er naast de nieuwere nummers ook één nummer op voorkomt dat ik ken in een uitvoering uit 1994. Door 'Turned My Upside Down' eerst op 'Water Falls' en vervolgens op 'Play On Words' te draaien wordt een volgend kenmerk van deze speakers duidelijk; ze discrimineren uitzonderlijk goed waardoor duidelijk te horen is dat de Chesky opname gemaakt is met behulp van 'minimal miking techniques' terwijl bij de Stockfisch release duidelijk sprake is van 'multi miking techniques'. In de oude opname zit Sara K. vrij ver van de microfoon af en zit er een grote afstand tussen haar en het drumstel op de achtergrond. Daarbij is het geluid wat 'omfloerst diffuus'. Het Duitse tegenwicht maakt de contouren messcherp afgetekend. Zowel de zangeres als haar begeleidende gitarist zitten veel dichterbij en klinken veel helderder. Ook de dobro speler die iets verder weg zit lijkt toch nog vrij dichtbij. De dynamiek is opvallend. Wat deze opnames ook verhelderen is het 'kastloze' geluid van de M3. Iedere resonantie ontbreekt; ook wanneer er hard gespeeld wordt. Zelfs een dan tegen de zijwand van de speaker gehouden hand neemt dan tactiel geen trilling waar.

De Amerikaan Doug McLeod wordt prachtig gedefinieerd in 'Norfolk County Line' en ook zangeres Janiva Magness lijkt in dit nummer lijfelijk aanwezig. In de daarop volgende nummers van dezelfde CD vallen opnieuw de dynamiek wisselingen op. Bijna beangstigend worden deze bij het draaien van het – door hemzelf gedirigeerde - piano concerto van Aaron Copland. Het symfonieorkest wordt met grote druk neergezet en de jazz elementen die het stuk kent laten de snelheid en pace & rythm van het systeem goed uitkomen. Op de schijf van Respighi heerlijk subtiele gedetailleerde vogelgeluiden die fraai contrasteren met het overweldigend inzettende London Symphony Orchestra. De violen zijn zijdezacht en in 'The Nightingale' klinkt over hun serene klank heen het tonaal prachtige delicate geluid van een fluit. Clarinet

en trompetten zijn schitterend doortekend in 'The Hen' en de akoestiek van Watford Town Hall, waar deze opname met gebruikmaking van drie microfoons gemaakt is, is fraai te herkennen. Wanneer een opname op een bepaald gebied een steekje laat vallen wordt dat door de M3 weergevers genadeloos afgestraft. Zoals in het geval van het Roy Hargrove / Christian McBride / Stephen Scott trio waarbij echte diepte ontbreekt. Het artistieke gehalte is er evenwel niet minder om en ook tonaal is er niets mis mee.

Waar deze weergevers bijna om smeken is een live registratie. Bijvoorbeeld van Sting in de live uitvoering van 'Fragile'. Zowel de stemmen als de drukvolle percussie-instrumenten zijn onderling erg goed te onderscheiden. De gitaar is snel en puntig en de cello gelaagd rijk. Wederom die opvallende dynamiek. Nog duidelijker blijken de kwaliteiten van de M3's bij het beluisteren van 'The Coronation Of King George II'. Bij het starten van de zilveren schijf klinkt het sonore geluid van de kerkklokken. Direct daarna hoor je als het ware hoe de microfoon de uiterste hoeken van Westminster Abbey opzoekt. De 'drumprocession', die langzaam door de kerk op de luisteraar afkomt, en de daarop volgende 'trumpet fanfare' klinkt overweldigend en even later schrik ik zelfs van de dynamiek wanneer alle instrumenten tegelijk inzetten.

Conclusie

Nu ik wat langer in het gezelschap van deze M3 heb mogen verkeren begrijp ik waarom hij al zo lang op de markt is. Hij is prachtig vormgegeven en heeft - mits de kwaliteit van de overige apparatuur waarmee hij gecombineerd wordt dat mogelijk maakt – het vermogen om op een hoog niveau te presteren tegen een relatief lage prijs die andere fabrikanten het schaamrood op de kaken moet brengen. Wanneer het u vergaat zoals bij mij in deze afgelopen weken het geval was dan zal muziek luisteren met deze speaker worden tot een belevenis waar u zich niet aan zult kunnen onttrekken. Het zal u het gevoel geven bij een live concert aanwezig te zijn waarbij de uitvoerenden zich op slechts enkele meters afstand bevinden. Dat heeft twee kanten; enerzijds zorgt het voor een heerlijke ervaring, anderzijds is het een eigenschap die langdurig luisteren tot een vermoeiende bezigheid kan maken.

Distributeur / Fabrikant

Protech Audio Systems BV
Florakade 500 a
9713 ZP Groningen
Tel. 050-3181458
Fax. 050-3181971